

C136 – OND13

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

15 maart 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het feit dat België geen lid is van het European Centre for Modern Languages (ECML) te Graz	1
Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gevolgen van opgelegd co-ouderschap voor de betrokken kinderen en scholen	2
Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de afschaffing van de academische bachelor kunststofverwerking in de KHBO Campus Oostende	4
Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de praktijk inzake risicoanalyse in het kader van de regelgeving in verband met welzijn op het werk voor stagiairs	5
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het probleem van de DBFM-projectenlijst en de reguleren op de AGION-wachtlijst	7
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over ondersteuning van studenten met een handicap in het hoger onderwijs	8
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de tweevoudige projectoproep 'Proeftuinen Brede School' van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel	11
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gevolgen van het doceren in een andere taal dan de moedertaal op de kwaliteit van het onderwijs	12

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het feit dat België geen lid is van het European Centre for Modern Languages (ECML) te Graz

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het European Centre for Modern Languages of ECML werd in 1994 onder de vleugels van de Raad van Europa opgericht. De missie van het centrum bestaat erin de kwaliteit van het talenonderwijs op het Europese continent te versterken en hiervoor innovatieve ideeën te ontwikkelen. Zij beschikken over een team van experts en ondersteunen de leden van het ECML om nieuwe ideeën inzake meertalig onderwijs op het terrein toe te passen. Een en ander houdt verband met de Lissabonstrategie waarin staat dat elke Europeaan en dus ook Europa erbij gebaat is meerdere talen te kennen.

Op dit ogenblik telt het ECML 33 leden, waaronder zo goed als alle Europese lidstaten, met de toch wel spijtige uitzondering van België. Dat is vreemd. Ik heb zelf eens contact opgenomen met het ECML om de reden voor die afwezigheid te kennen. Men wist mij te vertellen dat Vlaanderen en Wallonië hierover geen akkoord konden bereiken. Deelstaten kunnen niet toetreden tot het ECML. Ik heb die reden nog niet op zijn waarheidsgehalte kunnen controleren. Kunt u me zeggen hoe de vork aan de steel zit?

Als het lidmaatschap geen nut zou hebben, dan zou mijn vraag zonder belang zijn. Ik denk evenwel dat het nuttig zou zijn als België – en onrechtstreeks dus Vlaanderen – zou toetreden. Het ECML beschikt namelijk over een boeiend en rijk netwerk, en werkt aan nieuwe onderzoeksprojecten die onze universiteiten de kans zouden bieden knowhow te verwerven.

Op dit ogenblik is er een oproep aan de leden om voor de nieuwe periode 2008-2011 nieuwe projectvoorstellen in te dienen. Dat is misschien de goede aanleiding voor België om alsnog lid te worden. Dat kan tot 1 mei 2007 gebeuren. Deze kans mogen we niet laten liggen. We weten dat het lidmaatschap voor 2007 54.000 euro kost, te verdelen over Vlaanderen en Wallonië. Dat lijkt me geen onoverkomelijke zaak. Een gedeelte daarvan vloeit bovendien nog terug, in de vorm van onderzoeksgelden voor onze universiteiten. Het is dus zeker geen financieel eenrichtingsverkeer.

Ik zou u willen vragen om daaraan de nodige aandacht te schenken, en indien u dat wenselijk acht, snel te ageren, uiteraard in samenspraak met uw Franstalige collega. Lid worden van het ECML geeft ons mijns inziens toegang tot een belangrijke kennisbron en een netwerk dat ons talenonderwijs enkel ten goede kan komen.

Ik heb enkele eenvoudige vragen. Kunt u mij vertellen waarom België en dus ook Vlaanderen en Wallonië tot op heden geen lid is van het ECML? Bent u op de hoogte van de nieuwe projectronde 2008-2011 en de mogelijkheden die dat ook voor Vlaanderen inhoudt? Hebt u hierover reeds overlegd met uw Franstalige collega? Deelt u mijn mening dat Vlaanderen concreet belang heeft bij een Belgisch lidmaatschap? Ten slotte, als u deze vragen positief zou beantwoorden: welke stappen denkt u op korte termijn te nemen om lid te worden?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, collega's, mijnheer Gatz, België – en dus ook Vlaanderen en Wallonië – is tot op heden geen lid van het ECML. Er is hierover geen akkoord tussen Vlaanderen en Wallonië. Dat heeft in hoofdzaak te maken met de kostprijzen van de toetreding.

Ik ben op de hoogte van de nieuwe projectronde 2008-2011 en de mogelijkheden die dat biedt. Mijn medewerkers hebben me zelfs de nieuwe brochure van het ECML overhandigd. Ik weet dus dat de nieuwe thema's van het ECML aansluiten bij thema's uit mijn beleidsnota Talen. We hebben echter nu al een waaier van acties in het kader van de realisatie van de talenbeleidsnota. Het is belangrijk dat we nu op die doelen focussen. Zoals beloofd, laat ik u eerstdaags de actieplannen Nederlands en Moderne Vreemde Talen bezorgen.

Men vraagt me of ik hierover al heb overlegd met mijn Franstalige collega. Op 15 februari hebben we het kabinet van mevrouw Arena, minister van Onderwijs, de vraag gesteld of Wallonië bereid is een deel van de kosten te dragen. Men is er naar verluidt van mening dat we weinig rechtstreeks belang hebben om opnieuw toe te treden wegens de sterke gerichtheid van de organisatie op de nieuwe lidstaten; voornamelijk op de vroegere Oostbloklanden.

Men vraagt me of ik de mening deel dat Vlaanderen een concreet belang heeft bij een Belgisch lidmaatschap. Ik wil laten onderzoeken in welke mate de acti-

viteiten van het ECML kunnen bijdragen tot het realiseren van mijn talenbeleidsnota. Maar een toetreding in 2007 is zoals uiteengezet dus niet meer mogelijk.

Men vraagt me ook welke stappen ik op korte termijn wil ondernemen om dat lidmaatschap te realiseren. Dit kan een van de zaken zijn waarover we met de Franse Gemeenschap in het kader van gezamenlijke acties rond ons talenbeleid kunnen praten. Maar dat kan niet op korte termijn uitmonden in een lidmaatschap waardoor scholen nog voor 1 mei projecten kunnen indienen. Ik ga met u akkoord dat het erg belangrijk is dat we ook internationaal goede contacten onderhouden en dat scholen deelnemen aan allerlei projecten met of zonder leerlingen- of lerarenuitwisselingen. De deelname aan ECML-programma's kan daartoe bijdragen, maar is nu dus niet aan de orde.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Als optimist besluit ik dat de deur nog altijd op een kier staat. Ik begrijp ook dat men met twee moet zijn om tango te dansen, en dat bijgevolg de aansluiting op korte termijn er niet inzit. Het zal u echter niet verbazen dat ik me verwonder over het hoofdargument zijnde de kostprijs.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat is het argument van de Franstaligen.

De heer Sven Gatz: Ik zeg niet dat het uw argument is. Ik sta er toch versteld van. Voor een individu is 54.000 euro veel, maar voor een onderwijsbegroting is dat toch geen onoverkomelijke zaak? Ik blijf het spijtig vinden dat ons meertalig land niet is aangesloten bij deze belangrijke organisatie waarvan bijna alle andere Europese lidstaten lid zijn. Ik reken op uw vastberadenheid en overtuigingskracht om nog binnen deze legislatuur goed nieuws te kunnen brengen. Dat hoeft niet haaks te staan op de uitvoering van uw nota en het actieplan. Het gaat om een parallel, complementair spoor, dat zeker niet zo belangrijk is als uw nota en het actieplan. In elk geval leven we op hoop.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gevolgen van opgelegd co-ouderschap voor de betrokken kinderen en scholen

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in steeds meer vonnissen in echtscheidingsprocedures wordt het co-ouderschap opgelegd als oplossing voor de evenwaardige behandeling van de beide partners wat betreft het uitoefenen van hun rechten als ouder. Op zich zou deze tendens een verrijking moeten zijn om een evenwichtige opvoeding van de kinderen van een gescheiden koppel te garanderen. In veel gevallen is dat zo, maar in een aantal andere gevallen heeft het vonnis dat co-ouderschap oplegt minder positieve gevolgen.

Zo komt het frequent voor dat na de uitspraak een van beide partners verhuist naar een andere gemeente, soms zelfs naar een andere provincie. Indien het co-ouderschap dan wordt uitgeoefend, heeft dat voor de betrokken kinderen – zeker wanneer zij leerplichtig zijn – negatieve gevolgen. Als de ouders het zo beslissen, zorgt het co-ouderschap er in dat geval voor dat het kind afwisselend een tijdje in de ene gemeente en in de andere gemeente woont. Telkens opnieuw moet het kind dan van school veranderen. Dat impliceert voor de betrokken scholen een administratieve procedure met nogal wat werklast, zoals het invullen van formulieren die men in principe aangetekend moet verzenden. Maar er is ook de emotionele kant voor het kind zelf: het moet steeds opnieuw verhuizen en zich aanpassen aan de school.

Vooraf voor zeer jonge kinderen heeft dat een negatieve invloed op hun schoolcarrière. Het kind weet op den duur niet meer waar zich aan te houden. Er zijn mij gevallen bekend van kinderen die om de week van de ene naar de andere ouder verhuizen. Dergelijke nefaste gevolgen van een nochtans vanuit een rechtvaardigheidsprincipe te verdedigen wet, doen afbreuk aan de rechten van het kind en zijn opvoeding. In vele gevallen gaan zo de inspanningen die de scholen leveren teniet. Ik denk niet dat dit kan gerechtvaardigd worden.

Graag vernam ik van u of u op de hoogte bent van dit soort toestanden? En zo ja, beschikt u over cijfers van het aantal kinderen dat in zo'n situatie verkeert? Als u niet over cijfers beschikt, welke maatregelen kunt u nemen om het probleem in kaart te brengen? Hoe staat u tegenover de extra werklast veroorzaakt door de administratieve procedure voor schoolverandering? En hoe staat het met de evolutie van de toestand van deze kinderen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, collega's, u verwijst in uw vraag naar de vonnissen in echtscheidingsprocedures die het co-ouderschap opleggen. Maar meer nog dan het co-ouderschap op zich, wat enkel gaat over het gezamenlijk uitoefenen

van het ouderlijke gezag, zijn er de gevolgen verbonden aan de nieuwe wet van 18 juli 2006 over de ‘gelijkmatig verdeelde huisvesting’ van kinderen van wie de ouders gescheiden zijn. Bij co-ouderschap kunnen zich immers allerlei vormen van huisvesting – gelijkmatige en niet-gelijkmatige – voordoen.

Ten gevolge van deze wet is het principe van de gelijkmatig verdeelde huisvesting het uitgangspunt van de rechter – tenzij er overeenstemming tussen de ouders is over de huisvesting van het kind. De rechter heeft weliswaar de bevoegdheid om dit principe niet toe te passen, en beschikt daartoe over een ruime beoordelingsmogelijkheid. Maar zoals de vraagsteller terecht opmerkt, bestaat ook de mogelijkheid dat de toestand van de echtgescheidenen, meer bepaald de afstand tussen hun respectievelijke woonplaatsen, verandert na de uitspraak van de rechter.

Ik ben op de hoogte van de gevolgen die ondermeer vonnissen over gelijkmatige huisvesting met zich mee kunnen brengen. Die gevolgen doen zich gevoelen op het gebied van huisvesting én op het vlak van het schoollopen. Uw vraag is een stimulans geweest om daar nog eens goed naar te kijken.

Ik beschik niet over het exacte aantal kinderen dat in deze situatie verkeert, maar uit de antwoorden op een korte rondvraag bij de onderwijsverificatie blijkt dat het vermoedelijk over enkele tientallen gaat, voornamelijk kleuters. Het betreft niet alleen situaties ontstaan na vonnissen, want ook bij een echtscheiding met onderlinge toestemming kunnen de ouders zelf beslissen tot een gelijkmatig verdeelde huisvesting. In sommige gevallen vinden de schoolveranderingen plaats op weekbasis, maar in een aantal gevallen op andere, soms zeer onregelmatige basis. Er is mij ook één geval gemeld waarbij een kleuter dagelijks van school verandert.

Ik kan en zal me niet uitspreken over de voor- of nadelen van co-ouderschap en een evenwichtige opvoeding. Uit de hogervermelde wet kan ik wel afleiden dat ook deskundigen het er niet over eens zijn of de beurtelings huisvesting een goede maatregel is. Als de gelijkmatig verdeelde huisvesting echter gevolgen heeft voor het schoolgaande kind en het kind afwisselend in twee verschillende scholen wordt ingeschreven, ben ik heel erg bezorgd. Ik vind het zeer problematisch wanneer kinderen in twee verschillende scholen onderwijs genieten. Dit betekent niet alleen dat het kind zich steeds opnieuw een andere omgeving eigen moet maken. Het betekent ook dat de school het moeilijk zal hebben om een project of een bepaald traject met zo’n kind te doorlopen.

Zoals gezegd kan een rechter in het belang van het kind nog altijd beslissen om niet tot de gelijkmatige huisvesting te beslissen. Het feit dat kinderen bij een gelijkmatige huisvesting niet alleen systematisch van woning maar ook

van school moeten veranderen, zou volgens mij voor een rechter steeds een reden moeten zijn om geen gelijkmatige huisvesting op te leggen. Ik vind dat hier een recht van het kind – goed onderwijs genieten en daar de vruchten van kunnen plukken – aan de orde is.

Mijn administratie heeft geen weet van dergelijke situaties in het secundair onderwijs. Het aangehaalde probleem lijkt zich enkel in het basisonderwijs voor te doen, vooral in het kleuteronderwijs. De scholen blijken daar op twee verschillende manier mee om te gaan.

Er zijn scholen die zich houden aan de regelgeving en de procedure van schoolverandering respecteren. De nieuwe school waarschuwt dan de oude school van de schoolverandering. Dit gebeurt via het invullen van één, in omvang beperkt formulier. Andere scholen proberen op een flexibele manier met deze situatie om te gaan en maken onder elkaar afspraken over de plaats waar de leerlingen gedurende het schooljaar ingeschreven blijft.

Ik wil deze scholen erop wijzen dat het maken van zo’n afspraken niet alleen onwettelijk is, maar dat ze op deze manier voor sommige ouders ook de laatste drempel wegnemen om hun kind afwisselend naar twee scholen te sturen. Als ouders zich wekelijks op de school moeten aanmelden om de schoolverandering te ondertekenen, zal dit voor vele ouders een rem zijn.

Laat me dus duidelijk zijn. De school kan ouders die hun kind systematisch – bijvoorbeeld wekelijks – van school willen laten veranderen, er het best op wijzen dat dit niet in het belang van het kind is, in de hoop dat dit ouders op andere gedachten zal brengen. Als de ouders het kind toch van school blijven wisselen, dan moet er telkens een bericht van schoolverandering worden opgemaakt. Het kind telt dan mee in de school waar het op de teldag regelmatig is ingeschreven. Ik ben niet bereid de procedure te versoepelen en dergelijke toestanden te vergemakkelijken. De onderwijs- en ontwikkelingskansen van een kind worden het best gediend als het een heel jaar in één school kan schoollopen.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Ik zal u de informatie waarover ik beschik, doorspelen. Dat soort toestanden waarbij scholen afspraken maken, komt nogal voor in het Oostendse. In het belang van het kind mag dat niet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de afschaffing van de academische bachelor kunststofverwerking in de KHBO Campus Oostende

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, onlangs werd mijn aandacht gevestigd op het feit dat de KHBO Campus Oostende eenzijdig de academische bachelor kunststofverwerking afschaft. Ik ben er mij terdege van bewust dat de beslissing over het organiseren van geaccrediteerde opleidingen in het hoger onderwijs tot de autonomie van de hogeschool behoort. De hoofdreden voor deze beslissing is de nota over de financiering van het hoger onderwijs, toegepast op het gegeven dat er voor de opleiding kunststofverwerking slechts een beperkt aantal studenten is ingeschreven. Nochtans werd deze richting en ook de manama-opleiding industriële kunststofverwerking de afgelopen zes jaar is aangeboden op vraag van de industrie.

De plotse beslissing van de directie van de KHBO heeft tot gevolg dat deze zeldzame industriële-ingenieursopleiding reeds wordt afgeschaft nog voor de eerste diploma's zijn uitgereikt. Er is sprake van een ernstig onrecht, want er wordt een opleiding afgeschaft hoewel de ingeschreven studenten bij de aanvang van het academiejaar het omgekeerde is beloofd. Het contract tussen de instelling en de studenten werd eenzijdig verbroken en blijkt nu ongeldig te zijn, hoewel het door beide partijen wel 'ondertekend' werd in hoofde van de student en het departementshoofd. Daarenboven gaat het om een unieke opleiding, waardoor de studenten niet kunnen overschakelen naar een andere instelling. Ze zijn dus verplicht naar een andere opleiding over te schakelen.

Bent u op de hoogte van het afschaffen van de academische bachelor kunststofverwerking aan de KHBO Campus Oostende? Wat is uw mening hierover? Moet er geen rechtszekerheid worden geboden aan de studenten met wie een opleidingscontract voor deze opleiding is afgesloten? Het contract dat is afgesloten met de studenten van het tweede jaar wordt door de hogeschool gewijzigd. Kan dat? Bent u van plan iets te ondernemen opdat dit in de toekomst niet meer kan? In welke oplossing voorziet u voor de verloren opleidingsjaren waarmee de huidige studenten geconfronteerd worden?

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Ik wil hier even benadrukken dat moet worden onderzocht of het niet om een contractbreuk gaat. De studenten hebben bij de inschrijving het contract voor de volledige opleiding aangevraagd. Kan men de instelling niet verplichten om de

ingeschreven studenten toe te laten hun studies te af te werken?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik ben inderdaad op de hoogte van de geplande stopzetting van deze opleiding. Mijn mening daarover doet eigenlijk niet ter zake. Het is immers aan de KHBO, en enkel de KHBO, om op basis van haar decretaal bepaalde onderwijsbevoegdheid opleidingen aan te bieden of stop te zetten. Over een enigszins vergelijkbaar dossier – de opleiding textiel aan de Hogeschool Gent – is hier onlangs een gelijkaardige vraag gesteld. Ik heb toen niet anders geantwoord.

De KHBO heeft geoordeeld dat er goede redenen zijn om deze opleiding af te bouwen. Ik zie geen redenen om die te betwisten. Sommigen onder u zullen misschien wel wat verbaasd zijn over het feit dat de KHBO nu al de opleiding wenst af te bouwen, terwijl die pas onlangs is opgestart. Men kan zich daar vragen bij stellen, maar de beslissing kan men niet ongedaan maken.

Moet er geen rechtszekerheid worden geboden aan de studenten met wie een opleidingscontract voor deze opleiding is afgesloten? Ik heb een brief aan het hogeschoolbestuur geschreven, en een kopie aan de studenten bezorgd. Daarin wijs ik op de verantwoordelijkheid van de instelling om de rechten van de betrokken studenten te respecteren. Dit houdt onder meer in dat de studenten die de opleiding zijn gestart en daarvoor met de instelling een diplomacontract hebben afgesloten, het recht hebben om deze opleiding af te werken. Dit hoeft in theorie zelfs niet eens in de KHBO zelf te zijn; de hogeschool zou hieromtrent ook afspraken kunnen maken met een andere hogeschool.

Aangezien het hier gaat om een unieke opleiding is deze mogelijkheid de facto niet voorhanden en zal de KHBO moeten zorgen voor een geleidelijke afbouw van het betreffende studieprogramma, zodat studenten die dat wensen hun oorspronkelijke studiekeuze kunnen handhaven. De regeringscommissaris van de KHBO is goed op de hoogte van dit dossier en zal dit ook van nabij opvolgen. De commissievoorzitter sprak van een contractbreuk, en dat is het ook.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Ik ben heel tevreden met het antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de praktijk inzake risicoanalyse in het kader van de regelgeving in verband met welzijn op het werk voor stagiairs

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag gaat over de risicoanalyse in het kader van de regelgeving over welzijn op het werk voor stagiairs. Het onderwerp van welzijn en veiligheid op school is ook gisteren in een actuele vraag zijdelings aan bod gekomen.

De federale arbeidswetgeving, waaronder de wet over het welzijn op het werk van 4 augustus 1996, is van toepassing op leerlingen, studenten en cursisten die tijdens hun opleiding stage lopen. Er zijn verschillende koninklijke besluiten die dit alles concreet regelen. We moeten die regelgeving beoordelen in samenhang met de onderwijsomzendbrief Leerlingenstages in het voltijds secundair onderwijs, waarin onder meer duidelijk sprake is van een zekere verantwoordelijkheid van de school en van de stagegever.

Ook relevant is bijlage 1 bij de omzendbrief, die specifiek gaat over het welzijn op het werk voor leerlingen, studenten en cursisten die stage lopen. In die bijlage staat over de risicoanalyse van bedrijven die als stageplaats fungeren het volgende: "Voorafgaand aan de stage moet er voor de activiteiten die de stagiair zal uitoefenen een risicoanalyse beschikbaar zijn. Deze analyse moet toelaten alle mogelijke risico's voor de veiligheid en voor de fysische en psychische gezondheid van de stagiair in kaart te brengen.

Elke werkgever die werknemers in dienst heeft, beschikt sowieso over een risicoanalyse per werkpost of activiteit. Deze risicoanalyse geldt automatisch ook voor de stagiair die aan deze werkpost of voor deze activiteit wordt ingeschakeld. Indien de stagegever echter een eenmanszaak uitbaat, dan beschikt hij wegens ontstentenis van werknemers over geen risicoanalyses. In deze situatie zal de stagebegeleider van de school zelf de risicoanalyse opmaken na plaatsbezoek. De opmaak van de risicoanalyse kan steeds aan de hand van een standaardformulier, te bekomen bij de vzw COPRANT, zie rubriek 8 van deze omzendbrief. Het ingevulde formulier is slechts rechtsgeldig indien ondertekend door de stagegever die er finaal verantwoordelijk voor is!"

Daar knelt nu juist het schoentje. Op zich zou je kunnen zeggen dat voor leerlingen in een school de school aansprakelijk is en voor werknemers in een bedrijf het bedrijf. Voor leerlingen in een bedrijf, of dat nu een eenmanszaak is of een grotere onderneming, is in hoofdzaak

het bedrijf verantwoordelijk. Maar ook het onderwijs draagt hier een verantwoordelijkheid, in die zin dat het erop moet toezien dat die leerling naar een veilige stageomgeving kan gaan. Enerzijds zijn er de stagebegeleiders, die niet verantwoordelijk zijn, want ze kunnen niet met kennis van zaken spreken. Anderzijds zijn er de preventieadviseurs, die opgeleid zijn om een risicoanalyse uit te voeren. Als ze een risicoanalyse zouden uitvoeren, dan kan de werkgever nadien zeggen dat hij die analyse wel ondertekend heeft, maar dat de stagebegeleider of de preventieadviseur die risicoanalyse heeft opgemaakt en dus verantwoordelijk is voor de juiste inschatting van de risico's.

Volgens mij gaat het hier om een lacune in de federale wetgeving, omdat er voor eenmanszaken geen risicoanalyses moeten worden gemaakt. In principe zouden we gewoon kunnen beslissen om dan maar niet meer samen te werken met eenmanszaken, maar de vraag is of net daar niet veel stageplaatsen worden aangeboden. Misschien is het resultaat dan wel dat er bijna geen stageplaatsen meer zijn.

Om deze redenen wil ik het probleem hier toch eens aankaarten. Het is ook mijn bedoeling een beter zicht te krijgen op de uitvoering van die regelgeving, ook voor de mensen op de werkvloer, want daar heerste nogal wat onduidelijkheid over.

Mijnheer de minister, hebt u zelf weet van problemen in verband met aansprakelijkheid van scholen en stagegevers naar aanleiding van ongevallen of schadegevallen met stagiairs sinds het KB van 21 september 2004 in verband met de bescherming van stagiairs? Zo ja, wat was daarbij vooral de grond voor de onenigheid over aansprakelijkheid?

Hebben stagebegeleiders volgens u de vereiste expertise om risicoanalyses te doen in overeenstemming met de regelgeving? Voldoen de formulieren die vandaag door de vzw COPRANT ter beschikking worden gesteld in dit verband aan de mate van detail die in de regelgeving is opgenomen? Worden de risicoanalyses in de praktijk gebruikt voor beslissingen met betrekking tot het gezondheidstoezicht op stagiairs, zoals dat in de regelgeving staat?

Het gebeurt, mijnheer de minister, dat een student zijn vinger kwijtgeraakt of zelfs een stuk van zijn arm. Dat is in ieder geval bij mij in de regio toch gebeurd in de nijverheidsschool. De kans op een ongeval is dus wel reëel. Indien er zich een ongeval met lichamelijke schade voordoet van een stagiair in een eenmanszaak, waarbij de risicoanalyse gebeurde door de stagebegeleider, is de stagebegeleider dan medeverantwoordelijk? U zou kunnen antwoorden dat dat niet zo is, dat de werkgever verantwoordelijk is, maar als dat gebeurt, zullen veel werkgevers-eenmanszaken afhaken. Als dat

niet het geval is, welke instantie is dan verantwoordelijk en kan aansprakelijk worden gesteld?

Wat mijn laatste vraag betreft, weet ik dat ook het federale niveau hierbij betrokken is. Hebt u al aanwijzingen gekregen dat de wettelijke controle in dit verband door de inspectie Welzijn op het Werk al dan niet adequaat werkt? Ik moet zeggen dat ik het zeer eigenaardig vind dat risicoanalyses niet worden opgelegd voor eenmanszaken. Als ik mag verdergaan op wat men in het werkveld zegt, dan zouden er zelfs geen risicoanalyses zijn in verschillende bedrijven die geen eenmanszaken zijn. Dan stelt er zich toch wel een probleem voor de school en voor de stagegever.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: U vroeg eerst of ik weet had van problemen in verband met aansprakelijkheid. Daarop moet ik het volgende zeggen. Lichamelijke of materiële schade met betrekking tot jongeren in opleiding, ook indien onder de vorm van leerlingenstages, wordt noch systematisch noch occasioneel aan de onderwijsadministratie gemeld. Ik heb evenmin signalen opgevangen dat er zich, inzonderheid wanneer het stages betreft, problemen zouden voordoen.

Ik geloof dat we nog in een overgangperiode zitten en soms lijkt de aansprakelijkheidsvraag nog niet volledig duidelijk voor de onderwijsinstelling, de stagebegeleider of de stagegever. Indien de recente regelgeving wordt gevolgd met een aangepaste stageovereenkomst, een risicoanalyse en een werkpostfiche, is alles wel veel duidelijker geworden, wat alleen maar aanleiding kan geven tot minder problemen.

U vroeg ook of stagebegeleiders de vereiste expertise hebben om risicoanalyses te doen in overeenstemming met de regelgeving en of de formulieren van COPRANT voldoen. Vanuit hun vakkennis beschikken tal van stagebegeleiders over de deskundigheid om een analyse te verrichten van risico's op de werkvloer in die stageverlenende ondernemingen waar een dergelijke analyse niet beschikbaar is bij ontstentenis van reguliere werknemers. Daarenboven kan in een dergelijke situatie steeds worden teruggevallen op ondersteuning door de vzw COPRANT, waarmee ik een overeenkomst heb gesloten voor technische en administratieve assistentie van scholen, vooral op het vlak van de problematiek van de welzijnsverplichtingen. Ten slotte wil ik er ook op wijzen dat de opmaak van een risicoanalyse door de stagebegeleider steeds na akkoord van en in overleg met de betrokken stagegever-zaakvoerder gebeurt. Het is de stagegever en niet de stagebegeleider die de documenten ondertekent. Wat de stagebegeleider in zo'n geval doet, is slechts een helpende hand reiken aan wie bijvoorbeeld

een eenmanszaak heeft en niet in staat of bereid is deze documenten in te vullen.

De formulieren die COPRANT gebruikt, hebben de goedkeuring verkregen van de bevoegde FOD. De formulieren werden met de dienst diepgaand doorgepraat.

De resultaten van een risicoanalyse hebben, zolang ze niet ondertekend zijn door de stagegever, het statuut van een advies of aanbeveling aan de werkgever of stagegever op het vlak van een eventueel te verrichten passend of specifiek gezondheidstoezicht. De werkgever/stagegever heeft ter zake uiteindelijk zelf beslissingsbevoegdheid. Aangezien echter de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor het fysiek en geestelijk welzijn van de werknemer/leerling-stagiair, in zover direct of indirect gerelateerd aan de beroepsuitoefening, ook bij de werkgever/stagegever berust, wordt in de regel aan de risicoanalyse altijd gevolg verleend.

Afspraken van de stagegever met de stagiair in verband met de te nemen maatregelen worden vastgelegd in een werkpostfiche. De werkpostfiche is het resultaat van de risicoanalyse. De verantwoordelijkheid voor de risicoanalyse en de werkpostfiche ligt, zoals eerder vermeld, bij de stagegever. De onderwijsinstelling is alleen medeverantwoordelijk in de zin dat de stagegever moet voldoen aan de regelgeving om de stage te laten doorgaan. Ze zijn uitvoerders van het gezondheidstoezicht. Er is dus al een hele weg afgelegd.

Het invullen van de risicoanalyse en de werkpostfiche heeft er extra voor gezorgd dat 'veiligheid en welzijn' van de stagiair een gespreksonderwerp is bij stages en een verhoogde aandacht krijgt van de stagegever. Vroeger werd het onderwerp meestal genegeerd of als minder belangrijk beschouwd.

U stelde ook een vraag over de verantwoordelijkheid. Uitsluitend de stagegever is verantwoordelijk en aansprakelijk voor een risicoanalyse die met zijn instemming, zoals ik heb gezegd, is opgemaakt door een stagebegeleider van de school. Terloops, in aangelegenheden waar de verantwoordelijkheid wél bij onderwijs ligt, slaat deze op de inrichtende macht en niet op een individueel personeelslid, tenzij er kwade wil is of herhaaldelijk negeren door bijvoorbeeld de stagebegeleider of de onderwijsinstelling.

U vroeg ook of ik al aanwijzingen had gekregen dat de wettelijke controle in dit verband door de inspectie Welzijn op het Werk al dan niet adequaat werkt. Zoals u reeds aangaf, is dat mijn bevoegdheid niet. Het is dus ook niet mijn taak om daar dingen over te zeggen. Ik kan u wel zeggen dat ik geen aanwijzingen in die zin

heb gekregen in mijn huidige functioneren als minister van Onderwijs.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Als ik u goed begrijp, hebt u hier toch verklaard dat de stagebegeleider of de preventieadviseur in ieder geval niet verantwoordelijk is voor de risicoanalyse waarvoor hij het advies heeft gegeven, en dat de enige verantwoordelijkheid ligt bij de stagegever.

Minister Frank Vandenbroucke: De stagegever is dan ook diegene die het advies ondertekent.

Mevrouw Veerle Heeren: Dat weet ik, maar daar bestaat blijkbaar discussie over omwille van het feit dat de school gezondheidstoezicht moet houden. Daarom moest daar duidelijkheid over komen. Mijn eerste reactie was ook dat de stagegever de verantwoordelijkheid draagt.

Het is spijtig dat we daar niet bevoegd voor zijn, maar het zou nog veel beter zijn indien er ook voor eenmanszaken een risicoanalyse verplicht zou zijn, al leert de ervaring dat die verplichting in grotere bedrijven ook niet altijd wordt nageleefd.

Het gaat er eigenlijk om dat de stagebegeleiders en de preventieadviseurs vandaag een beetje schrik beginnen te krijgen van de verantwoordelijkheid die ze indirect dragen. Daarom is het goed dat Vlaanderen duidelijkheid biedt. Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het probleem van de DBFM-projectenlijst en de reguleren op de AGION-wachlijst

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, sinds mijn vorige vraag om uitleg over het DBFM-dossier – design, build, finance, maintain – op 12 oktober 2006 heb ik begrepen dat er nadien inzake de selectie van een financiële privépartner nog een aangepast bestek voor de eerste fase is verstuurd voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen en het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen. De kandidaten kregen tot 1 februari 2007 de tijd om hun

dossier in te dienen bij AGION, het agentschap Infrastructuur in het Onderwijs. Daarover wil ik het vandaag niet hebben.

Aan de andere kant keurde de Vlaamse Regering op 24 november 2006 een besluit goed tot bekrachtiging van de selectie en rangschikking van de scholenbouwprojecten in het kader van het DBFM-dossier. Er werden 256 projecten door de selectiecommissie goedgekeurd en gerangschikt. De commissie had 345 dossiers ontvangen en heeft haar advies uitgebracht over 322 dossiers. De andere dossiers zijn door de betrokken inrichtende macht tijdens de adviesfase teruggetrokken.

Sommige DBFM-projecten stonden oorspronkelijk op de reguliere AGION-wachlijst en verdwijnen daar nu door hun goedkeuring als DBFM-project. Andere projecten zijn niet goedgekeurd en keren nu eventueel terug naar de AGION-lijst. Nog andere projecten zijn nu wel goedgekeurd als DBFM-project maar haken misschien nog af op het ogenblik dat de juiste kostprijs voor de school in kwestie bekend is en keren dan eventueel terug naar de AGION-lijst.

Om deze redenen had ik u graag de volgende vragen gesteld, mijnheer de minister. Op welke plaats komt een niet-goedgekeurd DBFM-project terecht op de AGION-wachlijst waar het oorspronkelijk op stond? Op welke plaats komt een goedgekeurd DBFM-project, dat in het verdere vervolg van de procedure alsnog afhaakt, terecht op de AGION-wachlijst waar het oorspronkelijk op stond?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: In de marge van de lopende marktprocedure met het oog op de selectie van een financiële privépartner stelt u twee vragen over de 'positionering' van de DBFM-infrastructuurdossiers – hetzij niet goedgekeurd door de selectiecommissie hetzij goedgekeurd doch afgehaakt in de loop van de procedure – die 'oorspronkelijk reeds op de reguliere wachlijst stonden'.

Zoals u allicht weet, heb ik – evenals de koepelorganisaties – van in het begin geijverd voor een zo groot mogelijke gelijkheid tussen en afstemming van de behandeling van de DBFM-dossiers en deze die op de reguliere wachlijst staan of stonden. Het decreet van 5 juli 2006 betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur – unaniem goedgekeurd door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement – waarborgt 'het behoud van de plaats op de bestaande wachlijst in het kader van de reguliere subsidiëring'. Dat is wat in de memorie van toelichting stond bij artikel 23. Met andere woorden: in de mate dat de DBFM-projecten in het verleden of oorspronkelijk reeds op de reguliere

AGION-wachtlĳst stonden, behouden deze dossiers hun chronologische plaats.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Dat is een duidelijk antwoord, mijnheer de minister. Heb ik het goed begrepen dat projecten die eventueel in de loop van de verdere procedure nog zouden afhaken als de reële kostprijs gekend is, terugkeren naar de plaats die ze oorspronkelijk hadden?

Minister Frank Vandenbroucke: Dat klopt inderdaad.

De heer Jos De Meyer: Dat is een geruststellend antwoord, zeker omdat deze kwestie op een bepaald ogenblik anders werd geïnterpreteerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over ondersteuning van studenten met een handicap in het hoger onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, u hebt al meermaals aangekondigd dat u in uw plannen voor de nieuwe financiering van het hoger onderwijs maatregelen wilt nemen om de instroom van studenten met een functiebeperking te stimuleren. Helaas bestaat er op het veld nog veel onduidelijkheid. Blijkbaar is er ook nog heel wat werk aan de winkel gezien bijvoorbeeld de extra weging van studenten met een functiebeperking pas in werking zou treden vanaf het academiejaar 2008-2009. Nochtans zijn de problemen, onder meer ten aanzien van registratie en registratiecriteria, al lange tijd gekend en aangeklaagd.

Ik stelde u hierover al een schriftelijke vraag in november 2005. U onderschreef toen de noodzaak, zeker in het licht van het nieuwe financieringssysteem, van een goede en uniforme monitoringswijze. Hoe kan men immers de extra weging van personen met een functiebeperking organiseren, alsook de effectiviteit van initiatieven in het kader van een diversiteitsbeleid meten, als men geen meetinstrumenten heeft?

Mijnheer de minister, zal er een extra weging zijn voor studenten met een handicap? Zal er een cumulatie mogelijk zijn van de extra wegingen, bijvoorbeeld van studenten met een handicap die ook beursstudent of van allochtone afkomst zijn?

Wat is de omschrijving van de doelgroep studenten met een functiebeperking? Mijns inziens kan die niet beperkt worden tot studenten die als dusdanig erkend zijn door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. Dergelijke omschrijving biedt dan wel het voordeel dat het weinig extra werklast met zich meebrengt voor de scholen en de administratie, doch hierdoor wordt een hele reeks studenten met leerstoornissen, studenten met chronische ziektes en psychiatrische functiebeperkingen uitgesloten. Ik hoop dan ook dat u het advies van de Raad voor Hoger Onderwijs over registratie zult volgen. Dit voorstel zou ook gedragen worden door de hogescholen en universiteiten.

Zijn voor de extra weging de nodige meetinstrumenten of registratiemethodes beschikbaar? Zo niet, welke stappen zijn ter zake gezet? Wanneer zou dit systeem optimaal in werking kunnen treden en hoe zal de voorlopige verdeling van de middelen geschieden? In bepaalde landen zijn bijvoorbeeld voordelen verbonden aan de registratie van studenten met een handicap. Onderzoek heeft immers al uitgewezen dat deze studenten door allerlei omstandigheden een minder vlotte studiecarière kennen. De registratie wordt dan gekoppeld aan extra kansen, zoals een extra jokerbeurs en/of onderwijsexamenfaciliteiten.

Zal het aanmoedigingsfonds ook gebruikt kunnen worden voor projecten gericht op studenten met een functiebeperking? Hoe zal de verdeling van de middelen van dit aanmoedigingsfonds geschieden, enerzijds over de verschillende projecten en anderzijds over de verschillende doelgroepen?

Is het niet efficiënter om deze middelen toe te leiden naar een expertisecentrum dat naast de onderwijsinstellingen staat en instrumenten kan ontwikkelen voor alle hogere scholen in plaats van individuele projecten te subsidiëren? Zo u toch voor de laatste optie kiest, worden deze projecten dan opgevolgd zodat succesvolle initiatieven niet beperkt blijven tot één onderwijsinstelling? Zo ja, door wie?

Naast de bijkomende financiering die voortvloeit uit de extra weging van de studenten met een handicap, zou echter ook een financiering aangewezen en noodzakelijk zijn die meer studentgericht is. Ik denk hierbij aan middelen voor kopieën van notities, omzetting in braille, assistentie, tolken en begeleiding. Ik verwijs naar punt 5.2.2.2 van het advies van 13 juni 2006 van de Raad voor Hoger Onderwijs, met als titel 'Advies over de realisatie van inclusief hoger onderwijs'. In hoeverre houdt u hiermee rekening in uw plannen voor de financiering van het hoger onderwijs?

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Er is een vraag dat de groep van studenten met een functiebeperking zou uitgebreid worden tot studenten met een niet-

zichtbare handicap, die dus niet zo gemakkelijk te detecteren zijn. Ik denk heel specifiek aan studenten met autisme. Dat is een vrij grote groep en het is belangrijk dat deze kansen krijgt.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Het treft dat dit onderwerp vorige week ook aan bod gekomen is op de studiedag van het VEHHO, het Vlaams Expertisecentrum voor Handicap en Hoger Onderwijs. De organisatoren van de studiedag hadden vrij gelijkaardige vragen aan mij gesteld. Doordat de vergadering van de commissie voor Onderwijs toen langer duurde dan gepland, heb ik me moeten verontschuldigen en laten vervangen door de heer Dekeyzer. Ik maak van deze tweede kans graag gebruik om zelf de antwoorden op die toch wel belangrijke vragen te geven.

In het nieuwe financieringsmodel voor het hoger onderwijs voorzie ik in een weging van de studiepunten die worden opgenomen en verworven door studenten met functiebeperkingen. Die studiepunten zullen we anderhalve keer tellen. Zelfs bij een ongewijzigd budget voor het hoger onderwijs kan dat al van invloed zijn op de verdeling van de middelen over de individuele instellingen. Bovendien zullen wij met die weging ook rekening houden bij de aanpassing van het budget.

Meer studenten met een functiebeperking betekent dat we sneller de klikmarge van 2 percent groei, waarin ik voorzie in het nieuwe financieringssysteem, overschrijden, en dus sneller meer middelen aan de financiering van het hoger onderwijs zullen toevoegen. Het gaat niet alleen over het herverdelen van middelen tussen instellingen binnen een bestaande pot, maar de pot zelf zal groter worden als er meer studenten met een functiebeperking naar het hoger onderwijs gaan.

De wegingen kunnen inderdaad gecumuleerd worden. Van een beursstudent met een functiebeperking worden de studiepunten dan gewogen als volgt. Ik geef een voorbeeld: een keer de studiepunten zoals voor elke student, plus een halve keer de studiepunten als weging voor de beursstudent, plus een halve keer de studiepunten als weging voor de student met een functiebeperking.

U vroeg naar de omschrijving van de doelgroep studenten met een functiebeperking. Voorlopig zal de weging enkel worden toegepast op studiepunten die worden opgenomen dan wel verworven door studenten met een recht op ondersteuning bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. Het woord 'voorlopig' is hierbij belangrijk. Ik heb geleerd dat die definitie, namelijk ons aansluiten bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, wellicht niet de meest optimale definitie is. De Vlor stelt in zijn recente advies over de

registratie van studenten met een functiebeperking een meer omvattende definitie voor. Toch blijf ik op dit moment om pragmatische redenen bij een meer voorzichtige definitie.

Het wordt een heel huzarenstuk om tijdig alle stukjes van de financieringspuzzel in elkaar te laten passen. Die tijdsdruk kunnen we echter niet als excuus inroepen om de financiering op onstabiele gegevens te baseren. Daarvan hangt voor de instellingen zo veel af, dat we ons op dat vlak echt niet aan experimenten kunnen wagen. Daarom wil ik een definitie en een registratiemethode die helder, relatief eenvoudig, objectief meetbaar en helemaal waterdicht is. De koppeling met de databank van het Vlaams Agentschap is voorlopig de enige methode die ons die garantie biedt. Maar ik sluit dus niet uit dat we de definitie in het Financieringsdecreet nog aanpassen. Een aantal specialisten binnen de Commissie Hoger Onderwijs & Studeren met een Functiebeperking van de Vlor onderzoekt dit. Ik ben bereid om over hun voorstel te discussiëren, maar het moet wel duidelijk zijn dat het alternatief op zijn minst evenveel garanties op een objectieve en onaanvechtbare registratie moet bieden als de methode die we nu voorstellen.

Ik wil daar een meer algemene bedenking aan toevoegen, los van de pragmatische overweging. Ik ben beducht voor het ongewild inbakken van een 'overproblemativering' in het financieringssysteem en dus in het onderwijssysteem, van te veel problematiseren en te veel attesteren. Ik stel het wat scherp, maar soms lijkt het alsof wie ook maar enigszins afwijkt van 'de norm', meteen tot probleemgeval gebombardeerd moet worden en geattesteerd. Dat is niet goed. Op die manier verwatert de inspanning voor degenen die het echt nodig hebben. Een zorgbeleid wordt daarmee bovendien weer iets 'buiten-gewoons,' iets dat buiten de normale opdracht van de instellingen valt. Zo kijken we toch niet tegen het onderwijs aan.

Het voeren van een degelijk zorgbeleid voor alle studenten is net een primordiale opdracht van de hogeschool en de universiteit. Zo staat het trouwens ook verwoord in het gelijkheidsbeginsel, dat in het Participatiedecreet voor het hoger onderwijs van 2004 staat ingeschreven. Enkel wanneer die zorg bovengemiddelde proporties aanneemt, lijkt bijkomende financiële ondersteuning mij gerechtvaardigd. Met het nieuwe financieringssysteem zal die dan ook voor het eerst gegeven worden.

De precieze invulling en modaliteiten van het aanmoedigingsfonds zullen de komende maanden vastgelegd worden. Het is alleszins mijn bedoeling om de kredieten van het aanmoedigingsfonds breed in te zetten. Hoewel ik in de communicatie altijd en bewust in de eerste plaats naar de begeleiding van allochtone stu-

denten verwijst, omdat dat zo een groot maatschappelijk probleem is, zullen in principe dus ook initiatieven met betrekking tot studenten met functiebeperkingen in aanmerking komen voor het aanmoedigingsfonds. Het is niet mijn bedoeling om sleutels te gebruiken om de middelen over de doelgroepen te verdelen.

Ik kan me trouwens zeer goed voorstellen dat maatregelen niet specifiek voor slechts één doelgroep effect kunnen resulteren, want waarom zou een academische overheid de lessen academisch Nederlands of de extra begeleiding rond academische vaardigheden die ze organiseert, niet openstellen voor iedereen die daar nood aan heeft of er interesse voor toont? We gaan ons niet beperken tot een welbepaalde categorie.

Ik wil op beide vlakken werken. Het is belangrijk dat de instellingen middelen krijgen om een zorgbeleid uit te bouwen. Het is evenzeer belangrijk dat er een expertisecentrum of een steunpunt is dat naast de onderwijsinstellingen staat en instrumenten kan ontwikkelen die aan alle hogeronderwijsinstellingen kunnen worden aangereikt, netwerking kan stimuleren en ondersteunend kan werken via monitoring en opleiding. Ik kan u al aankondigen dat ik het huidige Expertisecentrum voor Handicap en Hoger Onderwijs wil verbreden tot een steunpunt voor leren en werken met functiebeperkingen in het hoger onderwijs. Dit gaat gepaard met het optrekken van de huidige subsidie. Dit nieuwe steunpunt wil ik op 1 januari 2008 laten starten. Er is momenteel een voorstel in die zin voor advies naar de Inspectie van Financiën vertrokken. Nog dit voorjaar zal ik een lastenboek ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorleggen waarin de opdracht van het steunpunt nader wordt omschreven.

Momenteel is een specifieke financiering die rechtsreeks op de student gericht is, niet gepland. Ik besef wel dat de mogelijkheden voor ondersteuning via de Cel Speciale Onderwijsmiddelen van het Ministerie voor Onderwijs en Vorming of via het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap niet altijd naadloos aangepast zijn aan een hogeronderwijscontext. Ik denk dat we om te beginnen de bestaande ondersteuning moeten optimaliseren. Daartoe zijn al verkennende gesprekken geweest met vertegenwoordigers van het Vlaams Agentschap en van het kabinet van minister Vervotte. We zetten die gesprekken verder. Ik wil nu in de eerste plaats een evolutie mee helpen opstarten naar meer inclusie in het hoger onderwijs. De bestaande ondersteuning en de noodzaak om deze eventueel te heroriënteren moeten vanuit dit perspectief verder worden bekeken.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik ben blij te horen over de extra wegen en de combinatiemogelijkheden. Voor heel wat studenten met een functiebeperking is het heel belangrijk dat ze dat kunnen combineren met een stu-

diebeurs of ondersteuning voor allochtonen. Het is een grote stimulans om de gelijke kansen waar te maken.

Inzake de omschrijving van de doelgroepen ben ik wel een beetje teleurgesteld dat u zich wilt beperken tot de definitie die het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap gebruikt. Ik begrijp wel uw redenen en argumenten om nu enkel deze definitie te gebruiken. Het is beter om een wirwar aan definities te vermijden. Ergens moeten we een lijn trekken. Aan de andere kant sluit het bepaalde groepen uit zoals studenten met autisme of studenten die niet binnen de criteria van het Vlaams Agentschap vallen maar wel een probleem hebben zoals dyslexie. Misschien zijn dat nog kinderziektes en kunnen we over enkele jaren meer duidelijkheid scheppen en een rechtvaardiger regelgeving uitwerken.

Het is niet nodig om hier opnieuw het warm water uit te vinden. Er is voldoende ervaring in Engeland, Amerika en Nederland. Mijnheer de minister, ik begrijp dat u op tijd van start wilt gaan met het systeem, en er moet inderdaad een stabiele basis zijn voor de onderwijsinstellingen. Maar het belangrijkste voor mij zijn de rechten van studenten met een functiebeperking. Het maakt niet uit welke beperking ze hebben, maar als student hebben ze recht op hoger onderwijs. De instellingen moeten zich aan de studenten aanpassen, en niet omgekeerd.

Ik ga volledig akkoord met de nood aan objectieve criteria, maar ervaringen in het buitenland hebben al voldoende bewezen dat die bestaan. Ik wil er daarom op aandringen dat nieuwe objectieve criteria zullen worden ontwikkeld de komende maanden en jaren.

Mijnheer de minister, uw opmerking over overproblemativering begrijp ik niet zo goed. Dat betekent dat de studenten met slechts een kleine functiebeperking niet meetellen. Iedereen is toch gelijkwaardig en heeft evenveel recht op hoger onderwijs. Het maakt niet uit of men allochtoon is of een kleine beperking heeft. Met zulke opmerkingen moeten we oppassen. Mensen met kleine of grote beperkingen hebben daar zelf niet om gevraagd.

Mijnheer de minister, inzake de aanmoedigingsfondsen heb ik geen enkele opmerking. Inzake het steunpunt volg ik uw redenering. Het zou een beetje dom zijn als iedere instelling voor hoger onderwijs en iedere universiteit of hogeschool zelf telkens opnieuw het warme water moet uitvinden. Het steunpunt kan helpen om die ervaring verder te ontwikkelen en om goede praktijken uit te wisselen. Instellingen hebben hun eigen rol te spelen en hun eigen verantwoordelijkheid op te nemen. Het is belangrijk dat die beide partners maximaal op elkaar kunnen inspelen. Ik ben ook blij te vernemen dat u de subsidies zult verhogen.

Ik wilde graag naar de studiedag van het Vlaams Expertisecentrum voor Handicap en Hoger Onderwijs komen, maar kon niet aanwezig zijn omdat ik in het

buitenland was. Ik zal zeker het verslag opvragen en verder nauwe contacten onderhouden. Op die manier kunnen we meedenken aan hoe we het hoger onderwijs maximaal toegankelijk kunnen maken voor studenten met een functiebeperking.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandebroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de tweevoudige projectoproep 'Proeftuinen Brede School' van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vorig jaar rond deze tijd was er een projectoproep van de ministers Vervotte, Vandebroucke en Anciaux over 'Proeftuinen Brede School'. Daarin zou een aantal scholen kunnen starten met proeftuinen, binnen een budget van 250.000 euro, en de Brede School in de praktijk uittesten. Enkele weken geleden deed minister Anciaux opnieuw een oproep voor een project Brede School, waarin de nadruk ligt op de toeleiding van jongeren van middelbareschooleetijd naar vrijwilligerswerk en naar het brede vrijetijdscircuit.

De projectoproep richt zich op het installeren of versterken van netwerken van lokale actoren, zoals gemeenten, scholen, sociaal-culturele en andere vrijwilligersorganisaties om op die manier de participatie van leerlingen uit het secundair onderwijs aan vrijwilligerswerk en aan het verenigingsleven te verhogen. Om in aanmerking te komen moeten de projecten gesitueerd zijn in een stedelijke context. De projectoproep is duidelijk geschreven vanuit cultuur. Vanuit die invalshoek is dat ook heel goed.

Mijnheer de minister, hoe is de projectoproep van vorig jaar verlopen? Is die uitgesteld? Heeft deze oproep daar iets mee te maken? Wat is de verhouding tussen de twee projectoproepen? Is er hiervoor overleg geweest met u? Ik begrijp niet goed waarom het project wordt beperkt tot een stedelijke context? Was dat met de proeftuinen van vorig jaar ook zo? Een brede school is een uitdaging voor alle scholen, zelfs nog meer voor een kleine school in een landelijke context, die nog meer is ingebed in de lokale gemeenschap.

De voorzitter: Minister Vandebroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandebroucke: Minister Anciaux en ik hebben geen voorafgaandelijk overleg over de twee-

voudige projectoproep gehad. Na het verschijnen van de projectoproep is deze wel voorgesteld op de stuurgroepvergadering, waarin zowel het kabinet van minister Anciaux als mijn kabinet vertegenwoordigd zijn. De projectoproep steunt volledig op de visietekst Brede School, die zowel door minister Vanhengel, minister Vervotte, als minister Anciaux en mezelf wordt onderschreven. In die zin wijkt deze projectoproep niet af van de visie op Brede School. Het basisprincipe is hetzelfde, enkel de focus is beperkter.

Bij de beoordeling van de projecten zal vanzelfsprekend, indien nodig, een beroep worden gedaan op experts uit het onderwijsveld. De geselecteerde projecten zullen net als de andere projecten Brede School worden besproken in de stuurgroep Brede School. Op die manier zullen alle betrokken sectoren op de hoogte worden gebracht van de stand van zaken van deze projecten. Als minister van Onderwijs kan ik alleen maar toejuichen dat ook andere sectoren financiële middelen vrijmaken voor de Brede School. Niet alleen Onderwijs moet zijn steentje bijdragen. We zijn met zijn allen verantwoordelijk voor het welslagen van dit initiatief.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Tijdens de begrotingsbespreking Cultuur vroeg mevrouw Rombouts aan minister Anciaux of de middelen voor de bewuste proefprojecten bij Welzijn en Onderwijs zitten, en niet bij Jeugd. Minister Anciaux bevestigde dat. Was dat fout? U zegt dat het van Cultuur komt. Ik zal dat eens vragen aan minister Anciaux.

Mijnheer de minister, hebt u een overzicht van de proeftuinen die u vorig jaar hebt goedgekeurd en opgestart?

Minister Frank Vandebroucke: Ik kan op dit ogenblik niet vertellen hoe het staat met de uitwerking van die proeftuinen. Het is al een tijd geleden dat we dat overzicht hebben bezorgd.

De voorzitter: We hebben hier twee gedachtewisselingen gehad over de proeftuinen.

Minister Frank Vandebroucke: Mevrouw Poleyn, u moet later eens terugkomen op het verloop van de bredeschoolprojecten. U kunt het beste overleggen met mijn kabinet wanneer dat kan worden beoordeeld.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gevolgen van het doceren in een andere taal dan de moedertaal op de kwaliteit van het onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Bepaalde docenten van de universiteit van Twente moeten zelf terug naar de schoolbanken. Er werd namelijk vastgesteld dat het Engels waarvan sommigen onder hen zich bedienen, gewoon beschamend was. Zij moeten nu naar een bijspiijkercursus maar als ze daarna nog slecht Engels spreken, zullen ze niet meer in het Engels mogen doceren.

In Nederland begint men zich daarover vragen te stellen. Ik doe dat ook over de situatie in Vlaanderen. Sinds de implementatie van de Bologna-akkoorden is de taalregeling in het Vlaams hoger onderwijs heel wat versoepeld. De N-VA bekijkt deze evolutie met argusogen omdat het zeker gevaren inhoudt. De N-VA is zeker niet tegen meertalig onderwijs, maar in het kader van het hoger onderwijs kan het voor bepaalde studenten, bijvoorbeeld van allochtone afkomst, een extra drempel zijn, en ook voor studenten die een kei zijn in hun vakgebied, maar geen talenknobbel hebben. Deze talenten dreigen op deze manier verloren te gaan, zeker nu blijkt dat het vaak fout gaat op het vlak van informatieoverdracht.

Een zeer beperkte studie in Nederland toonde al aan dat er, zowel langs de kant van de student als langs de kant van de docent, sprake is van kwaliteitsverlies, als wordt gedoceerd in een taal die niet de moedertaal is van de student of docent. Enerzijds verliest de docent aan niveau, aangezien hij in een andere, vreemde, taal dient te doceren. Anderzijds mist de student ook informatie, aangezien zijn talenkennis niet voldoende uitgebreid of gespecialiseerd is.

De taallessen in het middelbaar onderwijs bereiden de studenten geenszins voor op onderwijs op academisch niveau in een andere taal. Ik ken iemand die studies volgt aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de mogelijkheid had te kiezen tussen een Nederlandstalige of een Franstalige opleiding.

Voor de Franstalige opleiding was er een grotere toestroom, maar die persoon heeft bewust gekozen voor de Nederlandstalige opleiding, omdat daar het taalniveau het hoogst lag.

Mijnheer de minister, is er op enige wijze een garantie dat de docenten en professoren die vandaag aan onze hogescholen en universiteiten in een andere taal dan hun moedertaal lesgeven, deze taal – en dat is veelal het Engels – voldoende beheersen? Hebt u hierover al klachten opgevangen?

Is er in Vlaanderen al een studie of enquête georganiseerd bij studenten, naar de kwaliteit van het onderwijs door docenten die niet in hun moedertaal doceren? Zo niet, bent u bereid dat na te gaan?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Stevens, het gebruik van een andere onderwijstaal in het hoger onderwijs is een delicaat onderwerp. Daarom ook heeft de decreetgever expliciet aan de instellingen gevraagd om jaarlijks te rapporteren over hun taalbeleid. In een besluit van 11 juni 2004 van de Vlaamse Regering is op gedetailleerde wijze bepaald welke onderdelen minimaal vermeld moeten worden in het rapport. Zo wordt aan de instellingen gevraagd om aan te tonen op welke wijze ze de adequate kennis van de doceertaal van de betrokken docenten toetsen.

Uit de opgevraagde informatie in 2005 en 2006 blijkt dat de meeste instellingen in hun gedragscode, die in het kader van de taalregeling verplicht moet worden opgesteld, een toetsingssysteem hebben opgenomen. Studenten moeten verplicht geraadpleegd worden over deze gedragscode. De instellingen voorzien doorgaans in een regeling waarbij de taalbeheersing van de docenten een onderdeel vormt van de studentenevaluatie.

Indien uit de onderwijsbeoordelingen blijkt dat de taalbeheersing onvoldoende wordt geacht, voorzien de meeste instellingen in een opvolgingsprocedure waarbij de docent geadviseerd of zelfs verplicht wordt om een vervolmakingsopleiding te volgen. Sommige instellingen voorzien in een coachingsysteem.

Ook bij de aanwerving van het personeel bewaken de instellingen dat zij beschikken over voldoende kennis van de noodzakelijke internationale standaardtaal. Zo wordt soms ook voorafgaand aan de toewijzing van een docent de onderwijstaal getest via een taaltoets.

In alle instellingen wordt dit aspect vanzelfsprekend via de interne kwaliteitszorg van de opleiding bewaakt. De kwaliteit van het personeel en dus ook de adequate taalbeheersing, betreft een generieke kwaliteitswaarborg waaraan de opleidingen moeten voldoen en waaraan de visitaties dus de nodige aandacht besteden. Dit aspect van de kwaliteit van het personeel wordt derhalve ook via de externe kwaliteitszorg en het accreditatiesysteem opgevolgd.

Ik stel vast dat de instellingen duidelijke garanties bieden om de taalbeheersing van hun docenten op te volgen. Ik heb hierover tot nu toe nog geen klachten ontvangen van studenten.

Mevrouw Stevens, ik ben niet principieel tegen een enquête, maar de bestaande instrumenten – docenten-

evaluaties, visitaties, personeevaluaties – lijken mij toch voldoende ontwikkeld om tekortkomingen te detecteren en te remediëren. Een specifieke enquête naar de kwaliteit van het onderwijs dat gegeven wordt in een andere taal, acht ik op dit moment niet nodig.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, uw antwoord is heel duidelijk. Ik ben gerustgesteld wat betreft de gedragscode en het feit dat de instellingen van het hoger onderwijs zelf ernstige inspanningen doen om de taalbeheersing van hun professoren en docenten heel nauwkeurig op te volgen.

Ik begrijp dat u, gelet op de huidige instrumenten ter controle – de visitatie, de interne kwaliteitscontrole enzovoort – een enquête bij de studenten niet echt opportuun acht. Daar heb ik geen enkel probleem mee.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
